

69-1-F-5

Attenzione! ordine di impaginazione
Le cc. 5-8 vanno alla capo la c. 24.
Non è consigliabile al momento
emettere il r.c. nei ordinari di cc.
26/1/87 B-4

CARMINA

Apposita Pasquillo An. M. D. Xv.

C Vitali numini suo Antonio de Monte Card.
Sanctæ Praxedis Umbriæq; legato
Marcellus Palonius
Sacrum. D.

R Asquillo ædium tuarum & celeberrimo
poetarum genio, Sacroq; môtium apex
numeros hoc âno innumeros merito or
phea refereti dicatos satq; supq; admirat^o sum ubi
tot & tã diuersa îgenioq; dexteritate carmina bre
uiffima hora luderetur: quoz; multa obscœna &
luci erant noxia, inepta aliqua ac tenuia, quæ
omnino enchiridio priuâda censui: digna autem
phœbo q̄ plurima & mediocria cætera, ad te Ro
manum Mecœnatem, & non minus litterarum
ac morum, q̄ ecclesiæ tutissimum cardinem do
mesticæ modo mitto/nec obiicias oro / si tuæ tã
eruditæ auri quid respondere non ualuerit/ mul
ta quoniam (ut horum ipsorum animi ad maio
ra laudis stimulo accenderentur) inserui: sed hoc
tantum latere/quod florenti sapientissimi Leo
nis sæclo tam cælo aspirata/ad immoti etiam la
pidis æternitatem tantorum uirorum ingenta te
auspice cohuertantur. Vale.

C Romæ Klen. Maii. . M. D. XV.

¶ De Orpheo.

Dū prior odrysijs caneret sub mōtibz orpheus/

Obstupere lepus/linx/lupus/ursus/aper.

Quāto hūc cardineo melius sub mōte canctem

Audit inexplata sanctor aure Leo.

¶ Ad Leonem.

Ornauit specimen iam phæbi atlantiadosq;

Nostrum Pasq; lum/respice quātus homo est.

Suauia nunc ornat rhodape marmor ineptum

Watiz/plestra sibi nobile dantq; decus.

Imperii uibrat fasces me iudice pæan:

Post hunc/mercurius suscitāt ecce genus.

Post hunc threicius cōsanguinitate ppinquum/

Aurea sic domini sæcula tres redimunt.

¶ De Orpheo.

Threicium spreto quis uelit Arione uatem?

Cantor uterq; bonus: hic cythara: ille lyra.

Difficile est a deo causas aperire repostas

Iste feras terrę flexerat: ille maris,

¶ Orpheus ad Apollinem.

Quod tibi contigerit parnasus, phæbe supbis,

Et quod in umbroso sæpe helicone sonas.

Ast ego sortitus montem, qui maior utroq; est.

Nec minor est sacra religione tuis.

Aonios igitur celebrent tua carmina montes:

Hetruscum resonent sed mea plestra meum.

¶ Orpheus.

Pasquillus fuerat laurens / nunc thracius Orpheus /
E tetrico lætus pleetra lyramque gero.
Quid caute est queris? sacro sub principe ridet
Saxa / feræ / uolucres / sydera / templa / dei.
Rident exangues sub trilita tartara manes /
Elysio sperant hoc duce sole frui.
Ipse uelut stygiis possum reuocare maritam
E tenebris: animas sic rapere iste Leo.

¶ De Pasquillo.

Tam bene Pasquillus duxit modulamine saxa /
Quod uel perpetuo saxeus ipse fuit.

¶ Orpheus.

Dum fera martigenæ ruerent in bella quirites
Sub boue / sub quercu / non fuit ulla quies.
In pretio quoniam clypeus fuit / ensis / & hasta:
Classica qui poterat stringere diues erat.
Nô mea tum læuos mulcebant pleetra Leones /
Nec lyricus flexit robora dura sonus.
Squallida pierides / non florea rura colebant /
Aonias nullus tunc sitiebat aquas.
Aurea sed postquam redierunt sæcla Leonis /
Pax redit / uirtus / ius / pietasque simul.
Mars tremis in uinctis: charites iam glæde relicta /
Mellifluos fundunt aurea poma cibos.
Deposita feritate Leo / cum mitibus urfis
Pascit oues: tantum carmina nostra iuuant.
Vos igitur mecum superis date uota poetæ:

Serus ut hic repētat regna superna Leo.

¶ Pasquillus.

Trūcus / iners / uilis / deipectus / inutile marmor

Pasquillus uulgi fabula nuper eram.

Me modo calones / modo uertagus / atq; ueredi /

& Mīttit alterius uerpa subinde pedes.

Nūc me spectasses hirci sub imagine / & urfi /

Cornigera interdum fronte timendus eram.

Sum modo mutatus / cū plectro barbiton orphi

Roma dedit: Saxum tempora sic uariant.

Credere quis posset? Pasquillo stata quot ānis /

Et sua festa dies / & sua sacra manent.

O sœclum insipiens / unde hęc furiosa phrenesis?

Sum lapis / & lapidem sic reuenter habent.

¶ De Leone.

Possidet astra Leo / nostro uiret alter in orbe /

Ut ualet ille polo: sic ualet iste solo.

Ille colit cælum: lætum hic cū gentibus orbem /

Natus ab excelso sanguine nobilium.

¶ Orpheus.

Antiquas possum deducere montibus ornos /

Sistere fontis aquas / nauesq; per altā uolantes.

Æquora: & imensos cantu subuertere montes.

Iratosq; etiam cythara mulcere Leones.

¶ Orpheus.

Quid quod tartareas sedes / ditemq; superbum /

Immanesq; meo placarim pectine manes?

Vmbrarumq; chaos: dū nec deducere ad auras
Euridicen ualui/ solum hoc concederet altus
Iuppiter/ o/ fateor felicem mihi uita maneret.

¶ Ad Leonem.

Viue precor superum merito diuina propago/
Viue o pontificum gloria summa Leo.

¶ Orpheus.

Vixi/ & ab aonio modulās modo mōte resurgo
Vitalis proprio iure/ Leonis ope.
Quā bene tūb gēmiō cantabo principē nāq;
Quod mēa Calliope nō dedit: n̄ mibi dant.

¶ De Pasquillo.

Iuppiter ut terris colitur cæloq; potenti/
Vtq; hecate in stygiis est uenerata uadis.
Sic pasquille tua coleris nūc carmine Roma/
Carmina nūc iuuenes p̄zmia digna ferunt.
Vt bene cunctorum celebrantur festa deorum:
Pasquillo sic est rite dicata dies.

¶ Ad Pasquillum.

Quā breuis est pasquille tibi tua gloria uates/
Quæ uix & solam continet ipsa diem.
Si campū floræ cythara munitus adires/
Atq; tibi tractares plestra beata palam.
Protinus occurret ueneranda occasio lucris:
Ditior hinc plusq; tu/ phylomelus eris.

¶ De Orpheo.

Ad ditē rhodopeius relapsa

Orpheus euridicę/does amęnum
Transferre in teneros mares/amorem.
Inuenta ars quoniam/decus requirit:
Draucorum uenerantur/hanc figuram
Cętus nobilis.& sacrum: profecto
Aras prosequitur/rotans/ amęnas
Mox threiffa dabit/nimis furentes
Matronas lacerum ora te ut relinquunt/
Illęq; exerucient caput decorum
A quo fęmineum abnuente sexum
Exemplum capitur/fit atq; quisquis
Vatis threicii/sequax/& omnem
Inuenta uenerem uia reponit.
Ergo dilanient cito puellę
Pędiconem auidę priapiuari.

¶ Pasquillus.

Calliopes cur ora gerę pasquillus alūni?
Roma tibi referę/quo breuius potero.
Ut quodę ille lyra/& suauis modulamine uocis/
Adduxit montes/flumina/saxa/feras.
Sic ego cum dulci cythara hac/orphicę figura
Duco lectorem carminis arte rudem.

¶ Orphens.
Roma uale/uidi/puduit uidisse/ualete
Scurrę/elephas/meretrix/leno/cincede/lupi.
Arma/odia/infidię/raptus/periuaria/furta/
Sacilegi/incestus/impia Roma uale.

Ipse Leo stygijs si me reuocauit ab undis
Quid mirum? potuit si sua pellis idem
Theseus etherias duce qua remeauit ad auras,
Ternaq; nec metuit monstra Leonis ope.
Iste tenet terras/orcum/mare/deniq; cælum.
Ouis non homini/nec data tanta deo.

CAd Pasquillum.

Sic lauri uiolęq; comã/ & tua tempora circum!
Semper cant/semper mel tibi in ore fiet.
Vera mihi Pasquille refer/cur thracius orphens
Esse iuuat? dicam/mos mihi uera loqui.
Vidi ego nunc Romã genus oẽ adamare ferarũ
Quod mea Roma probat me coluisse decet.
Hãc igitur faciem induxi/ut quũ fama p orbem
Sparsa erit/accurrat quicquid in orbe feri est.

COrpheus.

Nuper in elysias resonabam carmine ualles/
Et docui stygio pleetra placere Ioui.
At nunc Vitali resonans de monte/Leonem
Mulceo:nunc cælum/tunc acheronta trahēs.

COrpheus loquitur.

Exul eram:uox nulla mihi/nec corda tacenti
Adstabat cytharę/corda; uoxq; redit.
Pulsus barbaricis iacui miserabilis oris
Italiam fugtens thracius en redeo.
En reuocat decimĩ expulsũ me cura Leonis/

V E R S I

Posti a Pasquino nel anno.

M. D. Xv.

¶ Ad Orpheum.

Orpheo haz nos saber
Qual infierno pena mas
Aquel do fueste atañer
O este donde ora estas
Pues de ally salto templada
Tu harpa syn ser que brada
Y aquy la hazen peda ços
Y te quiebran pies y braços
Desque la fiesta es passada.

¶ Orpheus loquitur.

Orpheo son có mia squilláte lyra
Venuto son dal limbo del inferno
Como ciascú palese ogi mi mira
Fermato sonmi sopra el gran gouerno
Del placido Vital monte sincero
Perche sua possa regnara in eterno.
Giusto mi pue hormai chel móte altiero
Ornato fussi de mei soni e/canti
Poi che de uerdi rami e/solto e/intero.

A

L'issi ciaschuno horma si lamari pianti
D'issi ciaschun inuiua guerra e stenti
Et la insatiabil uoglia de giganti.
Conuerta in riso ognuno i, so' lamenti
Còuerta i festa, e gioco ognù sua doglia
Et tutti in pace, e amor siate feruenti.
Vsi ciaschun secondo la mia uoglia
Laqual comada el grà rector del mote
Cò uerde seruo ognhò ornar so spoglia
Perche lui de iustitia e un chiaro fonte
Ornando el colle suo preclaro, e degno
Et placa ognù con sua leggiadra fronte.
Ponete adunque ognù el uostro i regno
Ad exaltare sua famola tromba
Che per uirtu sacquista ogni alto regno.
Per tutto il nome e il suo ualor rimboba
La Fama/la sua gloria alta e diuina
Con eternal memoria qui se impioha
Ecco qui el monte che nel ciel confina
Et gia del mondo ogni gran portione
Como suggesta/llar sempre se inclina
Qual custodito e dal summo Leone
Et per le ambe lor forze in ogni fato
Subiugarano el Maumettan dracone.
Hor si potra ben dir mondo beato
Florido: Ameno: & si felice, e sancto
Poi che reducto in pace, e in auroo stato
Coprasi donq; ognun di auroo Manto

Et con uerde girlande ornate di roma.
Et sempre se dimori in fella, e canto.
Hor ti ralegra triumphante Roma
Che, i tanti monti uniti excelli, e sancti
Ti leuarano dogni alpestra loma.
Chel grã Leon li adorna di Adamanti.
Sio son stato adirato gia tanti Anni
Contra lhumana & uitiosa gente
Ne fo cagion che alhora certamente
Tepo era pien di doglia & pié daffanni
Hor chel Leon ha ripreso i soi scanni
Et lhonorata mia cetra potente
Me monstrarò tanto abundantemente
Che recópensarò ipassati danni.
Quanto felice ogniuno esser deue
Che ha superato la dannosa furia
Dela passata stagion tanto grieue
Hormai non è piu tempo a farmi iniuria
Viuera lieto ogniun: perche non deue
Sotto si gran signor esser penuria.
Fu ab eterno in nel diuin concepto:
Que/ sempre riluce in uera essentia
Tutto il nostro operar: bono/ o/ demetia
Produce/ un che purgasse ogni difetto:
Marte: col fiero & foribondo aspetto.
Visse tra noi, & se mortal sententia

Di quei che eron ribelli alla potentia:
Et fu del uer/la experientia/effetto:
Possa da noi mortal licentia prese:
Et uenne apol:p dar silentio al grege:
Costui di lano/il tēpio in terra stese:
Orptheo:con el Leon:chel tueto rege:
Col suo dolce sonar possa disciese.
per rinouar tra noi:la sancta lege:

CDe Orptheo.

Monti/fiere/torrenti/ocelli/e sassi/
Orptheo con suaue e/dolce lyra/
Al suo Vitale albergo inuoca/e tira
Poi che a pluton riuolse idrieto, i passi.
Et con lamēti atroci/afflitti/e/lassi/
Per la dilecta sua piange/e/sospira
Et q̄to í faccia ognū piu fermo il mira.
Par che de uita,al tutto/hormai trapassi
Noue sacрати in sieme/& aurei Monti,
Son le sue muse:infra doi laurei ferti
Che grato/e/sol premiar le ornate fróti.
Venite almi poeti/e ognun conferti/
Poemi/cantilēne/e/i carmi pronti.
Che de uostre uirtu qui harrete i mertti.

CAd pasquillū.

Pasqui mi ho speta la tua uegnu
Per posser di a ti le mie raso
Ma adessu bé me par che si un méchio

Perche tua festa dur un di non piu.
Da bergam per parlart uegno.orsu
Odi lo me fermo:ma si se po
Non fa raso gia per quel tradito.
Lo qua si mha ficcat il nas in cu.
Guardemi fra Pasqui quant ho malagn:
Vn pecoro Bressan si mha feri
Con un coltel che mha passa li pagn
Et dis che lu le stat offes da mi.
Che di li toia col fiat el guadagn
Or ue patro quel che mo par a ti.

¶ Orpheo.

Chi non credessi che io antiquamente
Tirassi ad me le selue & gli animali
Et aprissi gli carceri infernali
Col suono & col mio canto oipotente
Creder lo po come uedi al presente
Che adduno qui li pazi & bestiali
Del populo/del uulgo & curiali
Questo e uero miraculo euidente
Creder lo po chi fa philosophia
Che come curre lupo alla carogna
Curre la gente stolta alla pascia
Non ue cõfonde o,sciocchi la uergogna
Ad starmi a torno.atorno tutta uia
Andateue ad menare la sampogna
Se non haucte rognia

Ve uèga ad cio che habiate altro da fare
Che de stare q' scelati ad contemplare.

¶ De Orpheo.

Oprato a orphed cetra uersi & canti
Per mitigare el Cerbaro & Plutone
Et trar di fora alla horrenda presone
Quella p cui spargeo lachrime e pianti
Mai le soe rime & uersi for datanti
Che se mouesse ad tal suasion
Quel che fe ad Ceres mutar regione
Et li rendesse li amati semprianti
Fidato al son della Cethra canora
Se impetrar possa la lizadra sposa
Vene al Leõ che tucto el módo adora
Questo le grosti õne Pluton se posa
Spezar i li che Burrdice uien fora
Che potentia nisciuna allui fia ascosa

¶ Orpheo.

Aime che son orpheo di doglia pieno
Che per mia trista sorte tolsi moglie
Credèdomi faciar tutte mie uoglie
Rimasi afflicto pel crudel ueneno
Ogi tutto el módo e de mie fama pieno
Perch' io sò cognosciuto a q'te spoglie
E stomi allombra sotto a queste foglie
Sonando la mya lyra al ciel sereno
Ogni animal mi uien ad ascoltare

Perho ~~che~~ ^{che} suon dela mia lyra degna
Spesso fa lun con laltro in amore
Hor de poetizar ognun se ingegna
Che insino al cielo me par resonare
Sotto questa uital mia uita insegna
O casa alta e benigna
Che me reuiua apresso questa fonte
Viua con gloria la casa del monte.

¶ Ad Orpheo.

Orpheo fegle uer quel chio ho inteso
Chal tuo placido son teco mouai
Gia imonti & scogli poderosi & graui
Mea hor marphorio e la guglia di peso
Se al son teneui ognianimale atteso
Tiene hor qsti franof che son piu braui
De lelephante & se tutti chiamai
El caual laterano non tha inteso
Et se tu fai profession di Poeta
Et hai tanto concorso della gente
Perche non ce labbate di Gaetta
Se suoni & canti cosi dolcemente
Come e tua armonia tanto indisereta
Che non inclini ad se giouan manente

¶ Ad Orpheo.

Si e hare fui mai rime, o dolci accenti
Della tua lyra, & sella e pur qual sole

Muoui quella armonia: de tue parole
 Laqual soleua humiliar serpenti
 Narra tu per pietade/i miei lamenti
 Le pene mie/le mie lachrime sole
 Che forza haresti anchor firmar el sole
 non che far lachrimar gliocchi pungenti
 Io son gia stanco ad tanto lamentarme
 Con questa sorda mia/cha il cor di smalto
 Et seguendo la uo de passo in passo
 Orphéo con tue uirtu uogli placarme
 Lei che uicina tua, chal primo assalto
 Tu falso/romperai falso con falso
F I N I S.

Emendatio characterum.

In folio b	In.viii.diripié p diripu.
In.i.facie sarm: p ferm.	
In.iiii.marmor p nar.	In.ii.orpheus p orpeus
In.v.ludite pro ludire	Eadé pestine p pectiõe
	In.iiii.uarias pro uer.
In.iii.liquores p lanq.	Eadé:orphina p orpi.
In.v.euridicen pro eur.	In.v.martia pro metr.
	In.vii.rerumq: pro q̄
In.ii.canit pro cænit.	In.viii.quæ pro qui.
Eadem canet p canent.	

Et uult uirtutes ante manere lares.

Te ergo ē maior decim⁹ Leo: maior ab omni
Parte; homines pedibus subdit, & ore deos.

¶ De Orpheo.

Orpheus nō bello mundū sed carmine uicit,
Quo traxit montes, flumina, saxa, feras.

Sic Leo non armis orbē, modulamine uincit
Cantus, quo populos, oppida, regna trahit.

Indus iam sensit uocem, & gangetica tellus,
Quicquid & extremis partibus orbis erat.

Sarmaticus tanais, rapidiq; boristhenis unde
Pontificis dulces obstupere sonos.

Iā moskus ueniet, con fracto & tartarus arcu,
Orphea iam magnū iam dominūq; colēt.

Acurrēt turcus, nullū quem uincere ferrum,
Nec poterant multi perdomuisse duces.

Nunc supplex ueniet, diuo cantante Leone
Reddentur populis aurea sæcla suis.

¶ Ad Pasquillum.

Haud eqdē miror, cur tot tibi carmina dens.
Hortorum custos forte priapus ades.

Fortunæ sapientumq; negotium.

Tamq̄ indigentibus magis ignauis
Fortuna fauet: quos modo illudit.

Irafcitur quandoq; irridet, iocatur.

Et imperat: optimos sapientesq; quosq;

Refugiens: qui ratione uiuunt/uagatq;

B

Reprimunt gressus: Ita rei
Membres, hos omni illa: exitans
Et studio, odio prosequitur: neq; uinculis
Vltro offerendum censet pedem: At
Vero illi ubi apphuisse dignoscunt
Hospitem: haud mittunt facile: &
Fugacem prudentiæ, cui aduersatur
Potissime, putant blanditiis alligandam:
Illam contineant diutius, impatiætem more.

¶ Ad Orpheum.

Nūm te posse feras iterum pducere cantu?
Arboribus sensum nū dare posse putas?
Infans: satis est hominum si pectora mulces,
Vsq; adeo sensu sunt aliena fœo.

¶ Ad Romam.

Tolle caput qd maesta iaces regnante Leone?
Sit lætum pectus martia Roma tuum.
Orpheus egyptiis uenit modo iussus ab aruis,
Vt fore non dubites prosperiora tibi.

¶ Ad Orpheum.

Pelion œbaliis tantum ni debet equorum.
Qui docuere pati tergora posse uiros.
Pelion haud tantū tibi debet: at orbis amana
Qui puerum ascendi posteriora doces.

¶ De Orpheo.

Threicio eloquiū sociū est, sunt lesbica plectra
Et sociæ: in duplum plus sed amica Venus.

¶ Pasquillus loquitur.

Montis præsidio cytharam qui porto poeta
 Nō iam femineas horreo ut ante manus.
 Luce & n. prima fueram uelut ante: dolatum
 Marmor ero, fixus ridiculusq; lapis.

¶ Marphorius ad Pasquillum.

Audio saxa lyra, montes, ac marmora ducis.
 Sed me ne uexes, hic bene nam iaceo.

¶ Ad Phæbum.

Phæbe uale dudū colit rhodopeius Orpheus
 Ipse necas puerum. pro puero iste perit.

¶ Orpheus.

Orphe? hic ego sū, cytharę modulamie plātās
 Pisces, saxa, feras, aspida, auesq; trahens.

¶ Ad Pasquillum.

Noſe quo memorē lapidē, uel numine uatē?
 Nunc uates: marmor cras rediturus eris.

¶ Pasquillus.

Quā nūc gesto chelim dextra ne cernite, nāq;
 Sub niueo nō est in guine pulcra chelis.

¶ Ad Pasquillum.

Quid iuuat in mēsa uitā deducere pompa?
 Effluxo biduo uerteris in lapidem.

¶ Pasquillus.

Nūc sum, nūc nō sū, & sic ut Pasqllus amares
 Viuere felici tempora nostra die.

¶ Orpheus.

L'elli ciascuo horma Hamari dierti
L'elli ciaschun inuisa guerra e lenti
Et la infatiabil uoglia de giganti.
Comerta in riso ognunó i, toi lamenti
C'ouerta i festa, e gioco ognú sua doglia
Et tutti in pace, e amor siate feruenti.
V'si ciaschun secondo la mia uoglia
Laqual comáda el grá recfor del móte
C'ó uerde sero ognhó ornar so spoglia
Perche lui de iustitia e un chiaro fonte
Ornando el colle suo preclaro, e degno
Et placa ognú con sua legiadra fronte.
Ponete adunque ognú el uostro segno
Ad exaltare sua famola tromba
Che per uirtu sacquista ogni alto regno.
Per tutto il nome e il suo ualor rimbóba
La Fama/la sua gl'oria alta e diuina
Con eternal memoria qui se impióba
Ecco qui el monte che nel ciél confina
Et gia del mondo ogni gran porzione
Como suggesta/ illui sempre se inclina
Qual custodito e dal summo Leone
Et per le ambe lor forze in ogni lato
Subiugarano el Maumettan dracone.
Hor si potra ben dir mondo beato
Florido: Ameno: & si felice, e sancto
Poi che reducto in pace, e in aureo stato
Coprasí donq; ognun di aureo Manto

Et con uerde girlande ornate et oma.
Et sempre se dimori in festa, et canto.
Hor ti ralegra triumphante Roma
Che, i tutti monti unni excelsi, et sancti
Ti leuarão dogni alpestra loma.
Chel grã Leon li adorna di Adamanti.
Sio son stato adirato già tanti Anni
Contra lhumana & uitiosa gente
Ne fo cagion che alhora certamente
Tepo era pien di doglia & pié daffanni
Hor chel Leon ha ripreso i soi scanni
Et lhonorata mia cetra potente
Me monstrarò tanto abundantemente
Che recópensarò ipassati danni.
Quanto felice ogniuno esser deue
Che ha superato la dannosa furia
Dela passata stagione tanto grieue
Hormai non è piu tempo a farmi iniuria
Viuera lieto ogniun: perche non deue
Sotto si gran signor esser penuria.
Fu ab eterno in nel diuin conceptor
Que sempre riluce in uera essentia
Tutto il nostro operar: bono o demetia
Prodare un che purgasse ogni difetto:
Marte: col fiero & foribondo aspetto.
Visse tra noi, & fe mortal sententia

Di quei che eron ribelli alla potentia:
Et fu del uer, la experientia/effetto:
Possa da noi mortal licentia prese:
Et uenne apol: p dar silentio al grege:
Costui di Iano/il tēpio in terra stese:
Orptheo: con el Leon:chel tuēto rege:
Col suo dolce sonar possa disciese.
per rinouar tra noi: la sanēta lege:

¶ De Orptheo.

Monti/fiere/torrenti/ocelli/e sassi/
Orptheo con suauē e/dolce lyra/
Al suo Vitale albergo inuoca/e tira
Poi che a pluton riuolse idrieto, i passi.
Et con lamēti atroci/afflitti/e/lassi/
Per la dilecta sua piange/e/sospira
Et q̄to í faccia ognū piu fermo il mira.
Par che de uita, al tutto/hormai trapassi
Noue sacratī in sieme/& aurei Monti,
Son le sue muse: infra doi laurei ferti
Che grato/e/sol premiar le ornate frōti.
Venite almi poeti/e ognun conserti/
Poemi/cantilene/e/i carmi pronti.
Che de uostre uirtu qui harrete i mertī.

¶ Ad pasquillū.

Pasqui mi ho speta la tua uegnu
Per posser di a ti le mie raso
Ma adess tu bē me par che si un mēchio

Perche tua festa dur un di non piu.
Da bergam per parlart uegno.orfu
Odi lo me sermo:ma si se po
Non fa raso gia per quel tradito.
Lo qua si mha ficcat il nas in cu.
Guardemi fra Pasqui quant ho malagn:
Vn pecoro Bressan si mha feri
Con un coltel che mha passa li pagn
Et dis che lu le stat offes da mi.
Che di li toia col fiat el guadagn
Or ue patro quel che mo par a ti.

¶ Orpheo.

Chi non credessi che io antiquamente
Tirassi ad me le selue & gli animali
Et aprissi gli carceri infernali
Col suono & col mio canto oipotente
Creder lo po come uedi al presente
Che adduno qui li pazi & bestiali
Del populo/del uulgo & curiali
Questo e uero miraculo euidente
Creder lo po chi fa philosophia
Che come curre lupo alla carogna
Curre la gente stolta alla pascia
Non ue cõfonde o,sciocchi la uergogna
Ad starmi a torno.atorno tutta uia
Andateue ad menare la sampogna
Se non hauete rognia

Ve uèga / ad cio che habiate altro da fare
Che de stare q̄ scelati ad contemplare.

¶ De Orpheo.

Oprato a orphed cetra uerfi & canti
Per mitigare el Cerbaro & Plutone
Et trar di fora alla horrenda presone
Quella p cui spargeo lacrime e pianti
Mai le soe rime & uerfi for datanti
Che se mouesse ad tal suasion
Quel che fe ad Ceres mutar regione
Et li rendesse li amati semprianti
Fidato al son della Cethra canora
Se impettar possa la lizadra sposa
Viene al Leō che tucto el mōdo adora
Questo le grosti òue Pluton se posa
Spezar i si che Eurrdice uien fora
Che potentia nisciuna allui fia ascosa

¶ Orpheo.

Aime che son orpheo di doglia pieno
Che per mia trista sorte tolsi moglie
Credèdomi faciar tutte mie uoglie
Rimasi afflètto pel crudel ueneno
Ogi tutto el mōdo e de mie fama pieno
Perch io sō cognosciuto a q̄lte spoglie
E stomi allombra sotto a queste foglie
Sonando la nija lyra al ciel sereno
Ogni animal mi uien ad ascoltare

Perho **chel** suon dela mia lyra degna
Spesso fa lun con laltro innamorare
Hor de poetizar ognun se ingegna
Che infino al cielo me par resonare
Sotto questa uital mia uita insegna
O casa alta e benigna
Che me reuiua apresso questa fonte
Viua con gloria la casa del monte.

¶ Ad Orpheo.

Orpheo fegle uer quel chio ho inteso
Chal tuo placido son teco menauì
Gia imonti & scogli pòderosi & graui
Mèa hor marphorio e la gugia di peso
Se al son teneui ognianimale atteso
Tiene hor qsti francoi che son piu braui
De lelephante & se tutti chiamauì
El caual laterano non tha inteso
Et se tu fai profession di Poeta
Et hai tanto concorso della gente
Perche non ce labbate di Gaetta
Se suoni & canti cosi dolcemente
Come e tua armonia tanto indiscreta
Che non inclini ad se giouan manente

¶ Ad Orpheo.

Si e hare fui mai rime, o dolci accenti
Della tua lyra, & fella e pur qual sole

Muoui quella armonia: de tue parole
 La qual soleua humiliar serpenti
 Narra tu per pietade/i miei lamenti
 Le pene mie/le mie lachrime sole
 Che forza haresti anchor firmar el sole
 non che far lachrimar gli occhi pungenti
 Io son gia stanco ad tanto lamentarme
 Con questa sorda mia/cha il cor di smalto
 Et seguendo la uo de passo in passo
 Orpheo con tue uirtu uogli placarme
 Lei che uicina tua, chal primo assalto
 Tu falso/romperai falso con falso

F I N I S

CEmendatio characterum.

In folio b	In.viii.diripie p diripu.
In.i.facie farm: p ferm.	
In.iiii.marmor p nar.	In.ii.orpheus p orpeus
In.v.ludite pro ludire	Eade pectine p pectioe
	In.iiii.uarias pro uer.
In.iii.liquores p lanq.	Eade orphina p orpi.
In.v.euridicen pro eur.	In.v.martia pro mer.
	In.vii.rerum p pro q
In.ii.canit pro canit.	In.viii.quæ pro qui.
Eadem canet p canent.	

Et uult uitales ante manere lares.
Te ergo ē maior decim⁹ Leo? maior ab omni
Parte; homines pedibus subdit, & ore deos.

¶ De Orpheo.

Orpheus nō bello mundū sed carmine uicit,
Quo traxit montes, flumina, saxa, feras.
Sic Leo non armis orbē, modulamine uincit
Cantus, quo populos, oppida, regna trahit.
Indus iam sensit uocem, & gangerica tellus,
Quicquid & extremis partibus orbis erat.
Sarmaticus tanais, rapidiq; boristhenis unde
Pontificis dulces obstupere sonos.
Iā moskus ueniet, confracto & tartarus arcu,
Orphea iam magnū iam dominūq; colet.
Accurret turcus, nullū quem uincere ferrum,
Nec poterant multi perdomuisse duces.
Nunc supplex ueniet, diuo cantante Leone
Reddentur populis aurea sæcla suis.

¶ Ad Pasquillum.

Haud eqdē miror, cur tot tibi carmina dent.
Hortorum custos forte priapus ades.
Fortunæ sapientumq; negocium.
Tamq̄ indigentibus magis, ignauis
Fortuna fauct: quos modo illudit,
Iraescitur quandoq; irridet, iocatur.
Et imperat: optimos sapientesq; quosq;
Refugiens: qui ratione uiuant/uagatq;

Reprimunt gressus: Ita rei
Memores, hos omni illa: uicinis
& tudio, odio prosequitur: neq; uinculis
Vltro offerendum censet pedem: Ac
Vero illi ubi applicuisse dignoscunt
Hospitem: haud mittunt facile: &
Fugacem prudentiæ, cui aduersatur
Potissimè, putant blanditiis alligandam:
Illam contineant diutius, impatientem more.

¶ Ad Orpheum.

Nim te posse feras iterum pducere cantu?
Arboribus sensum nū dare posse putas?
Infans: satis est hominū si pectora mulces,
Vsq; adeo sensū sunt aliena fero.

¶ Ad Romam.

Tolle caput qd massa facies regnante Leone?
Sic lætum pectus martia Roma tuum.
Orpheus elyis uenit modo iussus ab aruis,
Vt fore non dubites prosperiora tibi.

¶ Ad Orpheum.

Pelion œbaliis tantum ni debet equorum.
Qui docuere pati tergora posse uiros.
Pelion haud tantū tibi debet: at orbis amana
Qui puerum ascend. posteriora doces.

¶ De Orphæo.

Threicio eloquiū sociū est, sunt lesbica plectra
Et sociam in duplum plus sed amica Venus.

¶ Pasquillus loquitur.

Montis præsidio cytharam qui porto pocta
Nô iam femineas horreo ut ante manus.
Luce & n. prima fueram uelut ante: dolum
Marmor ero, fixus ridiculusq; lapis.

¶ Marphorius ad Pasquillum.

Audio saxa lyra, montes, ac marmora ducis.
Sed me ne uexes, hic bene nam iacco.

¶ Ad Phæbum.

Phæbe uale dudû colit rhodopeius Orpheus
Ipse necas puerum. pro puero iste perit.

¶ Orpheus.

Orphe? hic ego sũ, cytharæ modulamie plâtas
Pisces, saxa, feras, aspida, auesq; trahens.

¶ Ad Pasquillum.

Noſe quo memoré lapidè, uel numine uatè?
Nunc uatè? marmor cras rediturus eris.

¶ Pasquillus.

Quã nũc gesto chelim dextra ne cernite, nãq;
Sub niueo nũc est inguine pulcra chelis.

¶ Ad Pasquillum.

Quid iuuat in mēsa uitã deducere pompa?
Effluxo biduo uerteris in lapidem.

¶ Pasquillus.

Nũc sum, nũc hõ sũ, & sic ut Pasqllus amares
Viueſe felici tempora noſtra die.

¶ Orpheus.

Dedita delitiis tanto sub principe Roma.
Me uocat, en ueni principis aura mei est.

¶ Ad Orpheum.

Tartara nunc subeas, diuini namq; Leonis,
Imperio Eurid cen dis tibi restituet.

¶ Viator & Pasquillus.

Quid tibi cū fidib' Pasqille, & thracio Orpheo,
Marmor eras: uestes cur modo uatis habes:
Ut uatem credes tantum me uestibus esse.
Ut nutrit plures liuida Roma uiros.

Quid Leo, qd Syluę poscūt: qd saxa, qd ānes?
Ne lateat uano Carmine uana trahi

Cur stas in platea? platea qd gloria constat.
Cur hac Mercurii luce? quod ipse furit.

Tempore q̄ longo Romę dicere poeta?
Exiguo: ut uatum pessima turba placet.

¶ Pasquillus ad D.

Quod mihi des uertes, ea sit tua gloria presul:
Hæc quoniam solo stat mihi forma die.

¶ Ad Orpheum.

Es felix nimiu nunc tu rhodopeius Orpheus;
Cum tibi dēt superi munera grata Dei.

Dat tibi læta parēs fuluum turrita Leonem.
Pallentes hedera; dat tibi Baccus ouans.

Porrexit phæbus cytharā fidibusq; canoris,
Ipsa Venus speciem tradidit alma tibi.

Immenso quis te nunc est felicior orbe,

Semideum quod te laudat utrunq; genus.

¶ De Pasquillo.

Cæus; & enchelad^o brôtes, steiopesq; pyragmô

Cacus; & horrêdus mulciber, atq; chinon.

Et icopuli, fyrtes; & Scylla, rapaxq; caribdis,

Crudelis Seyron, uana chimera timul.

Portenta hæc cōiucta, chaos tā turpe nequiret

Quam Pasqllus erit fingere, ueste carens.

¶ Pasquillo.

Miror. n. quid nam conducat stertere semper

Gliribus, haud paruo te in ore dispar eris.

¶ Ad Orpheum.

Amisam Euridicē supis in faucibus Orpheu

Flebilibus dolui te genuisse modis.

Nūc tibi proh q̄ro deflêdū ē iustius Orpheu,

Coniuge præcepta dulcisonaq; cheli.

Nē ciconas timeas. crudelis curia non est,

Aonio feritas præssa Leone iacet.

¶ Ad Orpheum.

Inter bella, tubas, cædes canis ipse Lyramq;

Percutis; hoc sapere est ingenium Domini.

¶ Orpheus.

Pascite uos pecudes ad dulcia carmina, iussit:

Sic Leo, securæ tempora pacis agens.

Ludere uos pecudes ad pleetra sonantia, iussit:

Sic Leo nam tutum pastor ouile regit.

Errate hac illæ pecudes pascua laxa,

Hæc peperit uobis, o cæca læta Leo.
Nullæ hic insidiæ, tū nulla pericula, uitam
Tam Leo tranquillam cū cytharedus agat.

¶ Ad Pasquillum.

Fama refert isaram per gallica rura uagātem
In rhodani rapidis perdere nomen aquis.
Sic pasquille tui sortem tibi fata dederunt
Nominis: alterius numine nomen habes.
Nūc fieri alcides gestis, nūc cuspide mauiors,
Nunc petaso fulētus nuncius astra petis.
Nūc cytharā cultus docto cū carmine sumis,
Nunc puerum excultas frāgis inique nates.
Si tibi reddantur testes, mensuraq; penis,
Cyaneas poteris rumpere saepe uias.
Vt facie muta: aut peul hinc discede, paratā
Non tibi: sed castis uatibus iste locus.

¶ Pasquillus.

Cur me marmoreū cernis mō romula pubes
Narrabo breuibus nunc mea fata tibi.
Saxifera infelix aspexeram ora medusæ,
Quæ manibus ductor gessit abantiades.

¶ Orpheus.

Si quondā mouisse feras, syluasq; secutas
Miraris, dulci & carmine pleetra lyra.
Cur mō nō stupeas pecoris sine carmine & ipō
Absq; cauore chelis si genus omne traho.

¶ Ad Orpheum.

M: grasses nostras uares tuhe tutus in oras
Cum te threicia diripiēre nūrus.

Dic mihi cum passim liceat prestare puellis,

Quid pænæ est teneros supposuisse mares.

Marphorus Pasquillo.

Threici formam retines Pasquille sonantis,

Marphori inuidia motus uterq; mei.

Nāq; hominum legio uexatos pollice neruos

Cernere quæq; potest, dū tua plectra moues.

Ast ego pressus humi taceo cōtempus ubiq;

Cognitus haud pueris, haud minus ipse feris.

Orpheus.

Cur negoti Euridicem diti extorsisse, fretūq;

Fixisse, atq; euros, flumina saepe lyrā.

Cū nūc e, saxo ut pecudes sistamq; trahamq;

Romulidas, urbem, numina, sacra, feras.

Eidem.

Olim letabar cum saxa ferasq; trahebam:

Nūnc homines letor quod pecora efficio.

Orpheus.

Orpheus in terras clauo si lapsus olympo

Sūm modo, & Antoni tecta beata colo.

Siq; canit eius laudes mea plectra per orbem

In superis quondam sueta sonare Ioui.

Haud minor ē nob honor hic, nā nume uterq; ē

Primus & ille polo, primus & iste solo.

De Orpheo.

Tartara qui & terras potuit lenire canendo,
Ni mirū est si nunc mulceat ille deum.

¶ Pasquillus.

Vix totidem formas habuit uertūnus, & ille
Qui pelagi incoluit littora carpathii.

Nā mō neptūnus, mō sum thymbregus apollo
Nūc mitrā & Bacchi cornua fronte gero.

Nunc harpe insignis fio tegeaticus ales,
Dantur sepe mihi tela trifulca Iouis.

Interdum odyssi Martis fera bella ministro,
Non nunq̄ alcides horrida monstra domo

Deniq; diuoz atq; hominum captare figuras
Cogor, & in cunctos se mea forma probat.

At nunc bistonius pestem, Syluozq; sequentes
Ut taceam / qui sim, Sat tibi signa dabunt.

Miror Roma tū quod cum tibi cura priapit
Numen non facias me tibi lampaticum.

¶ Pasquillus.

Orphea sub Syluis fama est placasse ferarum
Omne genus toties saxa secuta Lynam.

Fluminaq; & fontes, Vrsos, fuluosq; Leones
Cernere quos primū Sceuola Roma dedit.

Vitali sub monte iterum patet oibus; unde
Threicius propria laude perenne sonat.

Antoni uirtus facit hoc: in monte canoro
Tranquille hic cantus audit, & ille canit.

¶ Ad Leonem.

Dū cytharā tēdit quōdā rhodopeius Orpheus,
Flexerat immites ad sua iura feras.

Huc lupus, huc posito uenit lepus ipse timore
Affuit et celeri concita cerua pede.

Hic posuit panther, posuit cubilia tygris,
Hic aper, hic uulpes, hic ferus ursus erat.

Præbuit humanis tum primum uocibus aures
Barrus, & ingenti qui furit ore Leo.

Flumina quid referam cursus oblita priores?
Planatq; dulcisonis æquora facta modis.

Attoniti montes, uenti, Syluæq; secutæ,
Quas uolucres cælū, quod tenet unda pecus.

Traxerat hæc quondam docti facundia uatis,
Nec nō excultæ fila canora Lyræ.

Tu tñ hunc solo cogis Leo maxime nutu,
Tendat ut ad sacros pleetra sonora pedes.

¶ Orpheus.

Hærebã, & uerum orphea iã nō me esse putabã:
Bruta at cū spectent tot, scio me esse deum.

¶ Orpheus.

In uarias formas soleo emigrare quot annis,
Et nunc Mercurii, nunc Iouis ora gero.

Musicus hoc ego sum Vitalis munere in año:
Oblectem ut nostrum uoce lyraq; Iouem.

¶ Orpheus.

Magnus ego: sed maior adest Leo maximus iste
Qui reuocat, lænit me fouet, ornat, amat

c

☾☾ Pasquillus.

Qué facitis non sum, sed sum Pasquillus abite,
Et fugite hanc castam turba nephanda domū.
Mēbrosum qđcūq; cupis, pete Romule numē,
Et tandem morbo sic fatiare tuo.
Pieridum cantus, Iurisq; peritus Apollo
Me iuuat, & doctos ipseq; doctus amo.
Tresq; simul iunctos ut conspicias incolo mōtes
Quorum præfidiis undiq; tutus ero.
Nā me parnasmus, me helicon, me rupe cythæron
Substinet aonia, conspicuumq; facit.

☾ Orpheus.

Iungat amicitias nostris iam cantibus orbis,
Urbibus & latiis defluat omne decus.
Tangere si potuit blando Lyra munere manes,
Anguicomasq; feras, Cerbereumq; canem.
Aurea si populis posuisti cordibus artes,
Non rude si pectus gentibus esse finis.
Vnica tecta uiris ueteres carpentibus escas
Suscipis, & populo das quoq; grata Remi.
Non in uota deos moueat rhodopeius heros
Vanos, sed uoti compleat arte fidem.
Aurea paciferis condat pia sæcula ramis
Artoniti pallas uertice nata Iouis.
Exuat anguicomos clypeos, horrentia pellat
Bella uiris, mundus rege Leone uiget.
Alta caballini moueat pro cuspide dona

Fontis, Apollineas fratris adaper opes.
Sanguinolenta p̄mat populo nūc agmīa mauors,
Et iuuenum nutrix pax populosa fluat.
Quā bene sub gemino dño nūc Roma triūphat,
Stat Leo, pro magno Calliopeq; fatus.
Roma triumphales uigeas super inclita lauros,
Sub Ioue subq; Iouis fratre Leone micas.

¶ Ad Vates.

Thracius uates rediit, poetæ
Plaudite hic læti s̄ pariter choreis,
Hic Lyrae et dulces Cytharæ canoris
Vocibus adsint.

Nam cupit uestras redimire frontes
Laurea doctas uiridi: simulq;
Tradet ultro castalii lanquores
Fontis amenos

Pellet et sæuos iaculis tyrannos,
At piis semper ducibus fauebit
Hosq; concordēs faciet per orbem
Ordine miro.

Pacis almæ fædera sancta ponat
Inter omnes cristicolas: diuq;
Permanebunt: pastor & unus uni
Fiet ouili.

Expertus diuum formas luisse quot annis,
Inuentum est nullum religionis opus.
Vt bene cōsului uatem baraballa cacantem

Cantantem uolui dicere, ne uicium est.
Threicium subito mutatus in Orphea, nostrum
Et baraballo cinctus honore caput.
Quã iuga, quã syluas, & quã uaga flumina fertur
Allexisse, Lyram hanc ipse ego subripui.
Et uaticani uicina palatia montis
Quæro: age qua possum tutius ire uia?

¶ Ad Pasquillum.

Mars modo cum fueris uates cū clarus Apollo,
Atq; habeas semper nomina magna Deum.
Te nunq̄ cerno solitas excedere uires,
Sed magis, hoc turpe est, semper haberis inops.
Orphea te modo finxisti Pasquille fuisse
Cantante ut pulses tu baraballe Lyram.

¶ Orpheus.

Cædes, uulnera, raptus, arma, luctus,
Morbi, fulmina, terror, omne dirum,
Cædant: militibus parata uirtus,
Cælum, sydera, mater alma, cætus
Musarum, ueneres, amena, saltus,
Succurrant, Cytharæ/canor Deorum,

¶ Idem.

Viuant gaudia montium/ferarum
Occubat rapidum/nocens/iniquum/
Quicquid letiferum uides in orbe/
Vitali celebrante Sacra musis.

¶ Ad Pasquillum.

Ædifices Pasquille tibi nunc testa colenti
Sub Ioue saxa trahens pectine threicio,

¶ Pasquillus.

Quid nisi mutones estis collegia uatum?
Nam quæ uos deceant munera / Scurra rapit.

¶ Pasquillo.

Cur non te fingi scurram Pasquille rogasti?
Orpheus esuries: quis nisi scurra satur.

¶ Misticum ad Leonem.

Eia age summe Leo, cur alitū ducere somnum
Hoc potes imperio? te uigilare decet.

Euridicen flammis ardentem hiis eripe ditis,
Quam si non reuoces: tollere nemo potest.

Ergo age tu laxæ soluas modo uincula sponsæ,
Quam mihi si uelles reddere, iure potes.

¶ Ad Euridicen.

Vt pater oīpotens longæ tonat æthere summo,
Sic pater in terris nunc tonat iste Leo,
Summus uterq; Deus ditis nā abducere ab igne,
Euridiceq; potest iste, sed ille magis.

¶ Ad Leonem.

Tu decus ecclesiæ, fautor latixq; mineræ,
Pax est ΕΛΛΗΝΩΝ mistica græca rogant.

¶ Ad Orpheum.

Quid tibi cum blanda testudine, q̄due canora
Cum Sylua: & lapidum mole? qd̄ inde lucri?

Quid montes tribuere tibi? quos traxeris ipse!

Quid tūm q̄ moueas flumina, saxa, per us.
Es pecus ipse ingens dominæ si pectora Romæ
Permulcere putas: tu nihil, archa placet.

Quis te tam solers imitari quærat: in auro
Spes quoniam tota est, nil parit ista chelis.

¶ Absit.

Absit, magna erit hoc anno penuria Bacchi,
Nec mirum, hic cantu guttur inane gerit.

¶ De Pasquillo.

Pasquillus fundit nullos si pectore cantus/
Nil mirum: duræ nunc mihi crede cacat.

¶ Orpheus.

Est Leo, sunt nostræ sub eodem monte camenæ,
O bene quam iunxit Iuppiter ecce Deos.

¶ Orpheus.

Flectere qui potui manes, & duritus illis
Si quid erat: memet flectere non ualeo.

¶ De Pasquillo.

Currite nunc omnes quid statis: currite uates,
Portentum est, scandit nūc elephanta maro.

¶ Ad Pasquillum.

Orpheus in syluis fertur tenuisse canendo
Torrentes/querqus saxa/feras/uolucres.

Tu quoq; idē Pasq̄lle facis sed in urbe: qd ergo
Mirandum in syluis hoc, an in urbe magis.

¶ De Leone.

Aspice quid faciant iucundi principis artes,

16
Qui fuerat saxum, carmina grata canit.

¶ De Leone.

Tradiderat moriens uates mortalibus Orpheus

Pulsandam adiecta hæc conditione Lyram.

Quod nullus moueat nisi docto pollice cordas

Orphei & carminibus qui putet esse parem.

Solus hic e, medicis generoso sanguine Cosmi

Aufus post dominum sollicitare chelim.

Audiit Elysiis thrax de penetralibus Orpheus,

Illam alium e, solito subripuisse loco.

Impiger ad superos neglecta coniuge uenit,

Noster ait cui uult cædere uocis honor?

Vt Cytharâ ex humeris uidit pendere Leonis

Summi pontificis, hæc sacra uerba tulit.

Quâ bene de sanctis digitis mea pleetra mouent

Lætor post Orpheum iam Iouis esse Lyram.

Donauit me alia ut cernis, cyllenis heros:

Hæc ego Mercurii, tu mea pleetra moue.

Doctrina & cantu sic delectabimus orbem,

Sic nostro arbitrio maximus orbis erit?

¶ Pasquillus.

Non mirum si uana loquor tot uerba poeta,

Hæc mea læta dies est mihi: cras taceo.

¶ Orpheus.

Quid dubitas me posse feras, rapidosq; Leones

Lænire, & montes Carmina nostra sequi.

Cum uideas nostri humanos dulcedine cantus

Tactos: qui latium sacraq; regna tenent.
Et uideas montem summo qui uertice uiuum
Præfidet huic plectro carminibusq; meis.

¶ Ad Pasquillum.

Non tibi tot laudes/non tot tibi dona derentur/
Vitalis dominus ni foret iste tuus.
Illi igitur debes donec tua fata supersunt/
Si secus/ecce iterum tu petra uilis eris.

¶ Orpheus.

Quid tibi uis? nostram quæ tam turbata quiete
Turba uenis: tremulus qs premit ossa tremor.
Orpheus hac ego sum iussu Iouis æditus urbe/
Pectine sum cunctis ferre coactus opem.
Ergo qd' paucas nihil est rabida ora Leonis:
Namq; iterum nostram sustinet ille Lyræ.
Pone metum/metuisse sat est/ferus ille furorem
Expulit/& rabiem deposuitq; suam.
Iam placidus placidos mitisq; fovebit/
Duris durus erit/sic leuibusq; leuis.
O bene quam blâdo subiecta es. Roma Leoni/
Aptior in tanta quis foret urbe Deus.
Ergo age turba tuis iam desperata periclis/
Munere pro tanto da pia thura focus.
Ipse suos tantum ueni recitare triumphos/
Hæc data sunt nostræ pondera grata Lyræ.

¶ Pasquillus.

Inguina pedantur cū tam tumefacta pauca!

Parieti affixas cogor habere nates.
Sum lapis: & lapidem tentant supponere: de te
Quid facient, cui sunt mollia membra puer.

¶ Orpheus,

Olim magnus eram uates, nam uoce trahebam
Saxa, feras, syluas dulce sonante cheli.
At nunc me fictum saxo, & sine fine manentem
Versibus insequitur uirque senexque puer.
Heu timeo thracum rursus perferre furores
Carmina cum uideam non nisi ferre mares.

¶ Ad Leonem.

Saxea sit quamuis Pasquilli forma, placere
Et seruire studet moribus, & domino.
Dumque tibi gratos cantus, ac barbata sensit,
Ad cantus cytharam tendit & ad numeros.
O quam grande tuum numen Leo: si tibi plaudent
Ne dum uiui homines, sed rudis iste lapis.

¶ Orpheus.

Innumeras saturne pater te principe laudes,
Cuncta fouens mundi rettulit iste globus.
Inde propinqua tuæ tenuit uestigia gentis,
Sub Ioue perspicuo tramite nata cohors.
Tunc mea: ciuiles meruere poemata plausus:
Tum licuit querulam sollicitare chelim.
Inter apros, interque lupos, auidosque Leones
Semper eram, cytharæ clarus in arte mea.
Chaonias quercus, deducere montibus ornos

d

Tartara qui & terras potuit lenire canendo,
Ni mirū est si nunc mulceat ille deum.

¶ Pasquillus.

Vix totidem formas habuit uertūnus, & ille
Qui pelagi incoluit littora carpathi.

Nā mō neptūnus, mō sum thymbreus apollo
Nūc mitrā & Bacchi cornua fronte gero.

Nunc harpe insignis fio tegeaticus ales,
Dantur sepe mihi tela trifulca Iouis.

Interdum odrysi Martis fera bella ministro
Non nunq̄ alcides horrida monstra domo.

Deniq; diuorū atq; hominum captare figuras
Cogor, & in cunctos se mea forma probat.

At nunc bistonius pestem, Sylueq; sequentes
Ut taceam, qui sim, Sat tibi signa dabunt.

Miror Roma; tñ quod cum tibi cura priapi;
Numen non facias me tibi lampfaticum.

¶ Pasquillus.

Orphea sub Syluis fama est placasse ferarum
Omne genus toties saxa secuta Lyram.

Fluminaq; & fontes, Vrsos, fuluosq; Leones
Cernere quos primū Sceuola Roma dedit.

Vitali sub monte iterum parer oībus; unde
Threicius propria laude perenne sonat.

Antoni uirtus facit hoc: in monte canoro
Tranquille hic cantus audit, & ille canit.

¶ Ad Leonem.

Dū cytharā tēdit quōdā rhodopeius Orpheus,
 Flexerat immites ad sua iura feras.
 Huc lupus, huc posito uenit lepus ipse timore
 Affuit et celeri concita cerua pede.
 Hic posuit panther, posuit cubilia tygris,
 Hic aper, hic uulpes, hic ferus ursus erat.
 Præbuit humanis tum primum uocibus aures
 Barrus, & ingenti qui furit ore Leo.
 Flumina quid referam cursus oblita priores?
 Planasq; dulcisonis æquora facta modis.
 Attoniti montes, uenti, Syluæq; secutæ,
 Quas uolucres cælū, quod tenet unda pecus.
 Traxerat hæc quondam docti facundia uatis,
 Nec nō excultæ fila canora Lyræ.
 Tu tñ hunc solo cogis Leo maxime nutu,
 Tendat ut ad sacros plectra sonora pedes.

¶ Orpheus.

Hærebã, & uerum orphea iã nō me esse putabã:
 Bruta at cū spectent tot, scio me esse deum.

¶ Orpheus.

In uarias formas soleo emigrare quot annis,
 Et nunc Mercurii, nunc Iouis ora gero.
 Musicus hoc ego sum Vitalis munere in áno:
 Oblectem ut nostrum uoce lyraq; Iouem.

¶ Orpheus.

Magnus ego: sed maior adest Leo maximus iste
 Qui reuocat, lænit me fouet, ornat, amat

c

☾☾ Pasquillus.

Qué facitis non sum, sed sum Pasquillus abite,
Et fugite hanc castam turba nephanda domū.
Mēbrosum quécūq; cupis, pete Romule numē,
Et tandem morbo sic fatiare tuo.
Pieridum cantus, Iurisq; peritus Apollo
Me iuuat, & doctos ipseq; doctus amo.
Tresq; simul iunctos ut conspicias incolo mōtes
Quorum præfidiis undiq; tutus ero.
Nā me parnasus, me helicon, me rupe cythæron
Substinet aonia, conspicuumq; facit.

☾ Orpheus.

Iungat amicitias nostris iam cantibus orbis,
Urbibus & latiis defluat omne decus.
Tangere si potuit blando Lyra munere manes,
Anguicomasq; feras, Cerbereumq; canem.
Aurea si populis posuisti cordibus artes,
Non rude si pectus gentibus esse finis.
Vnica tecta uiris ueteres carpentibus escas
Suscipis, & populo das quoq; grata Remi.
Non in uota deos moueat rhodopeius heros
Vanos, sed uoti compleat arte fidem.
Aurea paciferis condat pia sæcula ramis
Attoniti pallas uertice nata Iouis.
Exuat anguicomos clypeos, horrentia pellat
Bella uiris, mundus rege Leone uiget.
Alta caballini moueat pro cuspide dona

Fontis, Apollineas fratris adāpter opes.
Sāguinolēta p̄mat populo nūc agmīa mauors,
Et iuuenum nutrix pax populosa fluat.
Quā bene sub gemino dño nūc Roma triūphat,
Stat Leo, pro magno Calliopeq; fatus.
Roma triumphales uigeas super inclita lauros,
Sub Ioue subq; Iouis fratre Leone micas.

¶ Ad Vates.

Thracius uates rediit, poetæ
Plaudite hic læti s̄ pariter choreis,
Hic Lyræ et dulces Cytharæ canoris
Vocibus adsint.

Nam cupit uestras redimire frontes
Laurea doctas uiridi: simulq;
Tradet ultro castalii lanquores
Fontis amenos

Pellet et sæuos iaculis tyrannos,
At piis semper ducibus fauebit
Hosq; concordēs faciet per orbem
Ordine miro.

Pacis almæ fædera sancta ponat
Inter omnes cristicolas: diuq;
Permanebant: pastor & unus uni
Fiet ouili.

Expertus diuum formas luisse quot annis,
Inuentum est nullum religionis opus.
Vt bene cōsului uatem baraballā cacantem

Cantantem uolui dicere, ne uicium est.
Threicium subito mutatus in Orphea, nostrum
Et baraballeo cinctus honore caput.
Quã iuga, quã syluas, & quã uaga flumina fertur
Allexisse, Lyram hanc ipse ego subripui.
Et uaticani uicina palatia montis
Quæro: age qua possum tutius ire uia?

¶ Ad Pasquillum.

Mars modo cum fueris uates cū clarus Apollo,
Atq; habeas semper nomina magna Deum.
Te nunq̄ cerno solitas excedere uires,
Sed magis, hoc turpe est, semper haberis inops.
Orphea te modo finxisti Pasquille fuisse
Cantante ut pulses tu baraballe Lyram.

¶ Orpheus.

Cædes, uulnera, raptus, arma, luctus,
Morbi, fulmina, terror, omne dirum,
Cædant: militibus parata uirtus,
Cælum, sydera, mater alma, cætus
Musarum, ueneres, amena, saltus,
Succurrant, Cytharæ/canor Deorum,

¶ Idem.

Viuant gaudia montium/ferarum
Occumbat rapidum/nocens/iniquum/
Quicquid letiferum uides in orbe/
Vitali celebrante Sacra musis.

¶ Ad Pasquillum.

Ædifices Pasquille tibi nunc testa colenti
Sub Ioue saxa trahens pectine threicio,

¶ Pasquillus.

Quid nisi mutones estis collegia uatum?
Nam quæ uos deceant munera Scurra rapit.

¶ Pasquillo.

Cur non te fingi scurram Pasquille rogasti?
Orpheus esuries: quis nisi scurra satur.

¶ Misticum ad Leonem.

Eia age summe Leo, cur alcu ducere somnum
Hoc potes imperio: te uigilare decet.

Euridicen flammis ardentem hiis eripe ditis,
Quam si non reuoces: tollere nemo potest.

¶ Ergo age tu laxæ soluas modo uincula sponsæ,
Quam mihi si uelles reddere, iure potes.

¶ Ad Euridicen.

Vt pater oīpotens longæ tonat æthere summo,
Sic pater in terris nunc tonat iste Leo,
Summus uterq; Deus ditis nā abducere ab igne,
Euridiceq; potest iste, sed ille magis.

¶ Ad Leonem.

Tu decus ecclesiæ, fautor latiaq; mineræ,
Pax est ελληνων mistica græca rogant.

¶ Ad Orpheum.

Quid tibi cum blanda testudine, q̄due canora
Cum Sylua: & lapidum mole? qd inde lucri?
Quid montes tribuere tibi? quos traxeris ipse!

Quid tūm q̄ moueas flumina, saxa, pecus.
Es pecus ipse ingens dominae si pectora Romae
Permulcere putas: tu nihil, archa placet.

Quis te tam solers imitari quærat: in auro
Spes quoniam tota est, nil parit ista chelis.

¶ Absit.

Absit, magna erit hoc anno penuria Bacchi,
Nec mirum, hic cantu guttur inane gerit.

¶ De Pasquillo.

Pasquillus fundit nullos si pectore cantus/
Nil mirum: duræ nunc mihi crede cacat.

¶ Orpheus.

Est Leo, sunt nostræ sub eodem monte camenæ,
O bene quam iunxit Iuppiter ecce Deos.

¶ Orpheus.

Flectere qui potui manes, & durius illis
Si quid erat: memet flectere non ualeo.

¶ De Pasquillo.

Currite nunc omnes quid statis: currite uates,
Portentum est, scandit nūc elephanta maro.

¶ Ad Pasquillum.

Orpheus. in syluis fertur tenuisse canendo
Torrentes/querqus saxa/feras/uolucres.

Tu quoq; idē Pasq̄lle facis sed in urbe: qd ergo
Mirandum in syluis hoc, an in urbe magis.

¶ De Leone.

Aspice quid faciant iucundi principis artes,

16
Qui fuerat saxum, carmina grata canit.

¶ De Leone.

Tradiderat moriens uates mortalibus Orpheus

Pulsandam adiecta hæc conditione Lyram.

Quod nullus moueat nisi docto pollice cordas

Orphei & carminibus qui putet esse parem.

Solus hic e, medicis generoso sanguine Cosmi

Aufus post dominum sollicitare chelim.

Audit Elysiis thrax de penetralibus Orpheus,

Illam alium e, solito subripuisse loco.

Impiger ad superos neglecta coniuge uenit,

Noster ait cui uult cadere uocis honor?

Vt Cytharâ ex humeris uidit pendere Leonis

Summi pontificis, hæc sacra uerba tulit.

Quâ bene de sanctis digitis mea pleetra mouent

Lætor post Orpheum iam Iouis esse Lyram.

Donauit me alia ut cernis, cyllenis heros:

Hæc ego Mercurii, tu mea pleetra moue.

Doctrina & cantu sic delectabimus orbem,

Sic nostro arbitrio maximus orbis erit?

¶ Pasquillus.

Non mirum si uana loquor tot uerba poeta,

Hæc mea læta dies est mihi: cras taceo.

¶ Orpheus.

Quid dubitas me posse feras, rapidosq; Leones

Lænire, & montes Carmina nostra sequi.

Cum uideas nostri humanos dulcedine cantus

Tactos: qui latium sacraq; regna tenent.
Et uideas montem summo qui uertice uiuum
Præsidet huic plectro carminibusq; meis.

¶ Ad Pasquillum.

Non tibi tot laudes/non tot tibi dona derentur/
Vitalis dominus ni foret iste tuus.
Illi igitur debes donec tua fata supersunt/
Si secus/ecce iterum tu petra uilis eris.

¶ Orpheus.

Quid tibi uis? nostram quæ tam turbata quiete
Turba uenis:tremulus qs premit ossa tremor.
Orpheus hac ego sum iussu Iouis æditus urbe/
Pectine sum cunctis ferre coactus opem.
Ergo qd' paucas nihil est rabida ora Leonis:
Namq; iterum nostram sustinet ille Lynam.
Pone metum/metuisse sat est/ferus ille furorem
Expulit/& rabiem deposuitq; suam.
Iam placidus placidos mitis mitesq; fouebit/
Duris durus erit/sic leuibusq; leuis.
O bene quam blâdo subiecta es Roma Leoni/
Aptior in tanta quis foret urbe Deus.
Ergo age turba tuis iam desperata periclis/
Munere pro tanto da pia thura focus.
Ipse suos tantum ueni recitare triumphos/
Hæc data sunt nostræ pondera grata Lyræ.

¶ Pasquillus.

Inguina pedantum cū tam tumefacta pauescā!

Parieti affixas cogor habere nates.
Sum lapis: & lapidem tentant supponere: de te
Quid facient, cui sunt mollia membra puer.

☉ Orpheus,

Olim magnus eram uates, nam uoce trahebam
Saxa, feras, syluas dulce sonante cheli.
At nunc me fictum saxo, & sine fine manentem
Versibus insequitur uirque senexque puer.
Heu timeo thracum rursus perferre furores
Carmina cum uideam non nisi ferre mares.

☉ Ad Leonem.

Saxea sit quamuis Pasquilli forma, placere
Et seruire studet moribus, & domino.
Dumque tibi gratos cantus, ac barbata sensit,
Ad cantus cytharam tendit & ad numeros.
O quam grande tuum numen Leo: si tibi plaudent
Ne dum uiui homines, sed rudis iste lapis.

☉ Orpheus.

Innumeras saturne pater te principe laudes,
Cuncta fouens mundi rettulit iste globus.
Inde propinqua tua tenuit uestigia gentis,
Sub Ioue perspicuo tramite nata cohors.
Tunc mea ciuiles meruere poemata plausus:
Tum licuit querulam sollicitare chelim.
Inter apros, interque lupos, auidosque Leones
Semper eram, cytharæ clarus in arte meæ.
Chaonias quercus, deducere montibus ornos

d

Audebam; & sonitu listere ubiq; feras.
Sed truculentam meam nondum maturo; querelas
Intulit aeternas, coniugis atra quies.
Sic agitat fortuna gradus, felicia mestis
Tempora temporibus quæ reuocare solet
Tartareas manes, stygiumq; charontis adiui
Flumen, ubi horribonas concutit curus aquas.
Sic flegetonteis reuocauit mestus ab undis
Euridicen: prope quæ repetita mihi est.
Deniq; mortales summus noua sæcula princeps
Et dedit in terris lumen habere nouum.
Nam Leo terrificum placidus lenire fragorem
Capit, & horrendam ponere sequitiem:
Hic modo pacifico firmabit in ordine mūdum
Clauigeri extollens aurea templa senis.
Viue diu felix præsul sanctissime: sisq;
Longius annofo uiuere dignus auo.

¶ Ad Pasquillum.

Cum tradat nullus pangéti, carmina nummos,
Desidiam fugiens te mea musa cænit.
Quod si mecenas agræ sibi riserit unus,
Hunc Pasquille magis nostra thalia canent?
Quare urbi debes nimium, populoq; quirini,
Admittat nullum quod tibi amica uirum.

¶ Ad Pasquillum.

Non mirum est faciem si tu/uel nomina uertis,
Ver quoniam sacrum uertere multa facit.

16
¶ Pasquillus.

Armigerum xerxi non copia tanta: papyri

Quanta mihi, iam iam bibliopola ferar,

¶ Pasquillus.

Sum lapis, & tandem semel omni uestior anno.

Munificos dominos sic decet esse meos.

Inuide serue tibi dominus si talis adesset

Essent seruitio præmia digna tuo.

¶ Pasquillus.

Vt propriam noscat pubes incana figuram,

Et ne uana meæ narretur fabula fortis,

Vera canam, uero gaudet nam læta iuuentus,

Fataq; fortunaq; uiri, quo nomine dicar,

Cur durum in lapidem uersus prærupta petiui

Æquora, cur iterum superas erectus ad oras

Lauder, & immoto lapidi seruentur honores?

Certatim præbent sublimia carmina uates.

Sum lycha crescētis quondā mestissimus hylly

Ductor: cui nunq̄ similis errauit in orbe.

Infelix ardens subito mandata referre,

Dum cupit alcides cænæo sacra parare

Vota Ioui, fusam nessesio sanguine uestem

Præfero: quā mittit coniux, capite inscius heros,

Induiturq; mali uis it diffusa per artus

Herculeos, lætæ uirus descendit ad ossa.

Lethiferam cum non posset rescindere uestem,

Feruidus hæc in me turbatio reddidit ore

d ii

Impius infandæ mortis certissimus author,
Haud impune feres noitris contraria fati.
Exuror: gelidis tu nunc morieris in undis.
Nec mora dicentem uerba excusantia pernix
Corripit alcides, liquidūq; per aera mittit.
In silices pendens artus lapidescit in auras
Exanguisq; metu, tandem confedit in undis
Euboici, humanæ seruans uestigia formæ.
Heu quoties pandas ceruici astare carinas
Conspexi, miseros nautas erroribus actos
Illisos scopulo, tenuemq; effundere uitam,
Atq; adeo cunctis iniecit fama timorem,
Vt nemo euboici ratibus temptare latebras
Auderet: magno donec neptune tridenti
Vertisti rigidi pergrandia robora saxi.
Quam primū euulsū sensi me, quærere terrā
Paulatim nitor: medioq; ex æquore lapsus
In siccam tandem felix appello arenam.
Nūc me Roma tenet: sortē miserata quot ānis
Turba pedagogū meritos instaurat honores.

¶ Pasquillus.

Orphea nunc si petra refert, desiste uiator
Mirari: possunt me duce saxa loqui.

¶ Pasquillus.

Quod pingor fingorq; quotānis, ne graue sit, nā
Quæq; dies uestras sic uidet ire nurus.

¶ Idem.

Si nō sum uelut estis, habent mea pōderā culpā,
Deucalion saxum uoluere non potuit.

¶ Idem.

Intēritus lapis est, extra color, an nē colorem
Et lapidē spectas, ut color, utq; lapis.

¶ Idem,

Qui lapidē spectas, quid uis tibi? dicere nūuis
Te lapidē? & quod mox proicies lapidē.

¶ Idem.

Dic puer unde cothurnix? an diuersa cothurnix
Luserat in campis, ludat at ista domi.

¶ Idem.

Audio cāntatis: sed si male uiuitis, ut iam
Polliceor surdis auribus esse Iouem.

¶ Idem.

Me miserum cōpista etiam mihi carmina figit,
Itq; regestali tinētus ab officio.

¶ Idem.

Prædico, in turba caueat sibi quisq; crumēnā,
Nolo ego propter me quem rapere, atq; rapi.

¶ Idem.

Cur asinus non fio? nequit me pingere pictor.
Fæmina uult grandem, uult puer exiguum.

¶ Idem.

Nō hō me melior Romæ ē: ego nil peto ab ullo
Non sum uerbosus, hic sedeo & tacco.

¶ Idem.

Gratia diis, & qui in saxū me hoc sustulit altū,
Si forem humi, quererem mingere saepe canes.

¶ Idem.

Pascua Pasquillum fecerunt, illum, eum, & istū,
Ipsū, illum, istum & eū pascō, repascō iocis.

¶ Idem.

Hoc ego uirtutis mihi uendico: millia mille
Hic meus infatuat: perterebratq; lapis.

¶ Idem.

Dicite pictori postq̄ me pinxit ad linguem,
Addat item geminos is mihi testiculos.

¶ Idem.

Carmina copistæ ne hic figite, ne ue pedantes:
Vos ite ad pueros, ille regesta perat.

¶ Idem.

Rōmā facis nimium, nimium tibi debeo, sed iam
Quæ mihi das, fratri dēs uolo marphorio.

¶ Idem.

Nō plus obsecrō amore dei tot cārmiā, nō plus
Hoc est qua propter sum fui eroq; lapis.

¶ Idem.

Heus uos si forte isthic cum baraballe manētes,
Huc agite, ad nostram, cantet uterq; lyram.

¶ Idem.

Quod post sæcula tot resurgit Orpheus,
Et plectro & fidibus cluet canōnis,
Nil mirum, & baraballis hac eadem

Tempestate, poeta septicornis
Gestante est elephante laureatus.

¶ Idem.

Tépore quo melius superos inuiferet Orpheus?
Quã cū hominū princeps uitã agit, ut superi.

¶ Idem.

Hanc unam indulfit mea mi proserpina lucem:
Vt lyra per laudes nostra Leonis eat.

¶ Idem.

Roma uale, híc abeo ad castę loca tuta rotūdū,
Fæmina me rapuit: fæmina Roma uale.

¶ Ad Leonem.

Te duce Roma Leo ueteres celebrare triumphos
Dicitur: & superi tangere castra poli.

Nã sua cõdiderant, sua dii quoq; mænia seruant,
Vix timet incolumi Roma Leone iouem.

¶ Ad eundem.

Vana uenus periit, qđ mars est mersus i undis,
Quod pallas pollet, threiciusq; trahit.

Laus Leo sūma tibi est, nam te regnãte uidemus
Orphea cum musis pace habitare simul.

¶ Ad Pasquillum.

Cur pasquille noua redimitus ueste uideris?
Carminē te celebrat Roma superba suo.

Orpheus aspectu, pharetra crinitus apollo,
Sæpe tua forma bellua decipior.

¶ De Statua.

Nó ego Pasquillus dicor, nó thracius Orpheus:
Sed uocor a multis o sine mente caput.

¶ Orpheus.

Sunt qui threicium uatem cecidisse putarunt,
Falluntur, modulans hic sedet, ecce uides.
Iam pridem cytharæ ducebam carmine mótes,
Pendebantq; omnes ad mea metra feræ
Hoc ago: nec uatem cœpisti me hæbre lyramq;
Atq; eadem gratos dat mea corda sonos.
Montibus infideo, circumstant ualle Leones
Vndiq; non ursus, non elephantus abest.

¶ De Orpheo.

Si ferro & saxis thressæ feriere misellum
Cur pueris iterum diripiendus adest.

¶ De Leone.

Orpheus Euridicen pacato dite redemit,
Melliflua manes flexerat ante cheli.
Hyppolitum stygiis inferni regis ab umbris,
Sponte coronides suscitât arte patris.
Et pater innumeris præan non defuit agris:
Tot quoq; chironis conualuere manu.
Arte machaonia potuerunt surgere quondam,
Detenta immenso membra dolore diu.
At noster medicus supero qui numen olympo
Præstat, & ingenti q̄ bene curat ope.
Ut modo quos cecini, cadant, cuiusq; procellæ
Sint animi, seu sint corporis, ille fouet,

Accurrit placidæ erumnis, męstosq; tumultus
Sedat, & ætheria pectora mulcet ope.
Pirithoum semel Alcides e, faucibus orci
Eripuit, quoties hoc uelit ipse, facit.
Et quod nemo potest, æternæ gaudia uitæ
Confert auspiciis qui meruere suis.
Hæc sibi quisq; petat, nã q̄ nec Apollo, nec Orpheus
Nec Phæbo natus præbuit; iste dabit.

¶ De Orpheo.

Orphi de fidibus quicquid sanxisse uetustas
Dicitur ecce uides non caruisse fide.
Indicat hoc summi ceruix attentæ Leonis
Cui constat Cythara gratius esse nihil.

¶ Ad Pasquillum.

Deliras Pasquille lyræ si carmina iungas
Diues eris solum si Cytharedus eris.

¶ De Orpheo.

Quod sit threicius repente factus
Pasquillus fidicen / fide sonora
Qui saxa / atq; feros trahat Leones.
Ne mirere: uigent reperta ubiq;
Vatis Orpheos / & benigna mater.

¶ Orpheus.

Ad nostram currunt animalia saxaq; cythram /
Ad nostrum totus confluit orbis herum.

¶ Idem.

Cum suaues musæ / ac felicia tempora regnent /

Orphea Pasquillum iuppiter esse dedit.

¶ Idem.

Doctrina, & musæ/pax/uirtus/cū modo regnēt,

Orphea pasquillum cernere iure potes.

¶ Idem.

Orpheus euridicen sæuo reuocauit ab Orptheo/
Perdita sic uirtus nunc reuocata uiget.

¶ Pasquillus.

Q d' modo Pasquillus fueri, nūc thracius orpeus,

Quid mirum? nostris seruiū temporibus.

¶ Pasquillus.

Qui cupis auulso carmen suspendere muro/
Exiguo propera tempore nudus ero.

¶ Ad Orpheum.

Respice qui cytharā pulsas/hæc regna ministrat

Quæ Leo magnanimus pontificumq; decus.

Nec te terrificet sæuorum hæc turba pedantum/
Sed romanorum grandia gesta canas.

¶ Ad Pasquillum.

Te mulcere feras/te cantu flectere manes

Crediderim/si non saxeus ipse fores.

¶ De Leone.

Quicquid fama cantu syluas traxisse canorum

Orphea/& immites pectione & ore feras.

Falsa putes/nam uera loquor, sermone fuerunt.

Oppida/uel mores/condita cana fides.

Sed modo quæ decimi seruantur iura Leonis

Traxerunt doctas ex helicone deas.

¶ Ad Orpheum.

Cantantem tenuisse feras te credimus. Orpheus
Cum lapis & saxum nunc quoq; idem facias.

¶ Idem.

Quod sic mite Leo cantatē respicit Orpheus/
Non docuit cantus/non lyra/sed dominus.

¶ Orpheus.

Orpheus me decimo repetit sub principe Roma
Orpheo quoniam munere docta tuet.

¶ Idem.

Montes/saxa/feras moui: me sola Leonis
Fama mouet/largo pectore/largo animo.

¶ De Orpheo.

Calliopes qui sacra colis/uel pythia cantas
Carmina, grandiloquis hunc uenerate modis.
Dælius huic genitor, nec nō doctissima mater
Calliope magni filia digna Iouis.

Quo pulsante chelim/pecudes/& dura sequunt
Saxa, lupi, tigres, brutaq; cuncta sonum.

Cardinei enī iterum decus & tutela senatus
Hūc dedit ad uates posse redire suos.

Et Leo romanis quāuis nunc iura reponat/
Non dedignatus carmina docta sequi.

¶ De eodem.

Quid ualeant musæ, qd lingua diserta poetæ/
Hinc poteris ueræ noscere/quisquis aues.

Ecce animat silices, asperrima robora flectit.

Flumina, aues sistit/pectora sæua domat.

Innumeros populos constanti pacè gubernat,

Perpetuo summos uincit amore deos.

Qui iacere diu, surgant hoc tempore uates/

Ingenio phæbus præmia digna dabit.

¶ De Pasquillo

Quam bene Pasquillus nobis monstrare uides

Fortunæ uarias semper inesse uices.

Qui licet ad plectrû nunc Orpheus oïa ducat,

Cras tamen ut pridem marmore factus erit.

¶ Ad Orpheum.

Pone lyram: euridicen Orpheu si forte reposesis

Nam Romæ qui sis nil opus euridice.

¶ De quodam.

Dû mendax orpina domus se cœlitus ortam

Iactat, & Orpheo se putat esse parem.

Pasquillus stygias ira tunc pergere ad umbras,

Vellet, & Orpheam frangere mox cytharam.

¶ Pasquillus.

Miraris uarias toties me sumere formas?

Nunc uir, nunc numen, postmodo dura si lex.

Vitalis uitam præstat: non uiuida fors est

Hic hominem, & uatem me facit, inde deum.

¶ Pasquillus.

Qui mō marmore⁹, trûcus, sine numine, sordēs

Quiq; frequens pueris nil nisi ludus eram.

En manus artificum spirantem fingere tendit,
Et mutilum membris condecorare nouis.
Sic leuis quacunq; uides/sic numina diuum
Æquiparās: docet hoc carmine turba colens.
Nec satis id fuerat, dempto mihi nomine uatem
Orphea dixerunt: orphea quisq; uocat.
Hæc dedit una dies: eadē breuis auferet hora:
Nec mirum/hos ludos martia Roma facit.

¶ De Pasquillo.

Quam petimus uellet faciem Pasquillus habere/
Orpheus illustri nomine dixit ero,
Roma uiris debet, debet magis illa Leoni/
Muneribus uates qui facit esse suis.

¶ Orpheus.

O q̄ sæcula nunc beatiora/
Quam quæ me miserum tulere quondam:
O q̄ pluribus orpheis referta,
Quos inter caput est meus Manentes/
O si non alio fatus fuisset
Hoc q̄ tempore: quod bene est beatum/&
Felix: non mala turba fœminarum
Quæ nunc est bona turba fœminarum/
Me tanq̄ rabidæ lupæ necassent.
Et si forsitan hoc fuisset ausa
Quæ q̄ turpior. & magis nephanda: I
Vidisses subito uirum cateruam/
Quæ discrimine liberasset omni

Sacris orphea deditum cæmænis.

O q̄ sæcula nunc beatiora.

¶ Ad Pasquillum.

Cum Pasq̄lle tibi renouetur forma quotannis/

Et referat uarios post decorata deos.

Mox erat illa lapis/cunctis ubi uisarepente

Threicii uultus cæpit habere uiri:

Carmine qui syluas & saxa sequentia duxit

Flumina qui & riuos sistere fecit iter.

Quin etiam stygias ausus descendere ad rundas/

Hoc fretus cantu/& dulce canente lyra.

Euridices manes qui uisere motus amore.

Descendit/superas possidet inde uiuas.

Dic age rûpe moras: quonam mutatus/& istam

Vnde refers faciem/palliolumq; recens.

Musarum nûm potus aqua/libansq; labellis

Mutatur/formas inde referre potest.

Fecerat hoc magno q̄ fulmina torquet olympo/

Alcmenæ amplexus dum cupit ille suæ.

Erras: nam rubrum fulget cui uertice tegmen

Aonio tribuit munus honore mihi.

¶ De Orpheo.

Quæris quid Orpheus hic canens sibi uelit?

Peritiorem consule.

Desunt sybillæ: non habemus augures/

Sortesq; non sunt delphicæ.

Non iis opus/pasquillus ecce præditus.

Prudentia q̄ maxima/
Rerum q̄ clarus notione plurium:
Causasq; callens abditas.
Dic n̄ra quò disertioem tempora
Nullum tulerunt obsecro,
Dic quando uincis phæbadas sapientia/
Orpheus quid hic sibi uelit.
Rudes hic olim perpoluit: ac bonis
Ornauit homines moribus.
Palamq; ceu feras uagantes dulcibus
Modis in unum contulit.
Nunc messibus ab hinc mille centies redit
Ad nostra rursus clymata.
Priore peius ut reformet sæculum
Præsens, & imperitius.

¶ Idem.

Labanti prope iam latinitati
Ferri suppetias rarus necesse
Ad nostras uetus ille magnus orpheus
Auras a tenebris reuenit imis.

¶ Pasquillus.

Pasquillomi hi nomen erat/nunc orphea dicunt/
Et mihi nescio quis plectra lyramq; dedit.
Saxeus atq; silens quondam/nunt saxa ferasq;
Sollicito cantu carminibusq; meis.
Haud ista aspiciens longum mirare uiator/
Mutantur mores/& studia atq; homines.

Verius aut dicam si uis? nunc omnia Romæ
Peruertuntur: & hic non mihi durat honos.

¶ Ad Pasquillum.

Pasquile pasquille placeant pasquillule pasque
Carmina si dederim tatapatata tibi.

Quid me derides? quid dicis tatapatata?

Dicere debueras magne poeta mihi.

Orphea nonne uides plectro fidibusq; beatum?

Iam uideo: & tamen es tatapatata mihi.

¶ Pasquillus.

O utinam natura parens e marmore cunctos

Fecisset: quoniam quisq; poeta foret.

¶ Pasquillus ad Vates.

Quæ data si tabulis scribantur carmina uates/
Nil erit, in quo me coritius superet.

¶ Ad Pasquillum.

Ne factas oro cornix ut garrula fecit:

Qui uolucrum regnum posse tenere putans /

Se ornauit uariis pennis ut pulchrior esset.

Sic ibat passim cum grauitate sua.

Ast auium cætus postq; conuenerat una.

Cæperunt pennam tollere queq; suam.

Restitit in plumis cornix te uestibus ornas.

Sed multum uereor ne cadat illud idem.

FINIS.

